



### Üretim, Dağıtım ve Tüketim - 1

1. Selçuklularda tarım yapılan topraklar ikta denilen bölümlere ayrılmıştı. İktalar hizmet veya maaş karşılığında belirli süreler için askerlere, komutanlara ve devlet adamlarına verildi.

**Aşağıdakilerden hangisi ikta sisteminin özelliklerinden biri değildir?**

- A) Devlet yöneticilerinin halk üzerindeki otoritesi azalmıştır.  
B) Tarımsal üretimde süreklilik sağlanmış, tarım alanları boş kalmamıştır.  
C) Önemli sayıda asker devlet hazinesine yük olmadan yetiştirilmiştir.  
D) İkta topraklarındaki üretim, denetim altına alınmıştır.
2. İpek Yolu, Çin ile Avrupa arasında önemli bir yoldur. Bu yoldan Avrupa'ya ipek, porselen, kağıt gibi ürünler, ayrıca altın, gümüş gibi değerli eşyalar da taşınmıştır. İpek Yolu'nun kontrolünün Osmanlı'ya geçmesi ile Osmanlı Devleti ekonomik olarak güçlenmiştir.

**Buna göre Osmanlı Devleti'nin İpek Yolu'nun denetimini ele alması aşağıdaki alanlardan hangisinin gelişimine katkı sağlamıştır?**

- A) Tarım  
B) Hayvancılık  
C) Turizm  
D) Ticaret
3. Aşağıda tarımı destekleyen bazı kurum ve kuruluşlar verilmiştir.



Tarım İşletmeleri  
Genel Müdürlüğü



Türkiye Tarım  
Kredi Kooperatifleri



GAP İdaresi  
Başkanlığı

**Aşağıdakilerden hangisi bu kuruluşların amaçlarından biri olamaz?**

- A) Ürünleri çeşitlendirmek ve kaliteyi yükseltmek  
B) Çiftçilerin ihtiyaçlarını sağlayarak üretime katkıda bulunmak  
C) Kırsal alandaki verimliliği ve istihdam olanaklarını artırmak  
D) Madenciliğin geliştirilmesi için gerekli çalışmaları yapmak

4. Büyük Selçuklu Devleti'nde topraklar devlete aittir. Devletin veziri olan ve aynı zamanda Siyasetname adlı eseri ile tanınan Nizamülmülk tarafından ilk defa oluşturulan ikta sistemi ile Selçuklular ülke topraklarını ikta adı verilen parçalara ayırmıştır. Bu toprakların vergi gelirleri vali, komutan, asker gibi devlet görevlilerine bırakılmış böylece devlet görevlilerine yaptıkları hizmet karşılığı devlet hazinesinden doğrudan para çıkmadan maaş ödenmiştir.

**Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?**

- A) Büyük Selçuklu Devleti'nde toprağın mülkiyeti devlete aittir.  
B) Devlet görevlilerinin maaşları devlete yük olmadan temin edilmiştir.  
C) İkta Sistemi ilk defa Nizamülmülk tarafından Siyasetname adlı eserinde anlatılmıştır.  
D) İkta Sistemi ile devlet görevlilerine maaş karşılığı toprakların vergi gelirleri verilmiştir.
5. Türk-İslam toplumlarında ibadete, eğitime, sağlığa ve kültürel etkinliklere yarayan birçok yapı ve kuruluş vakıf yoluyla oluşturulmuştur.

**Yukarıda verilen bilgilere göre aşağıdaki yapılardan hangisinin vakıflar aracılığıyla yapıldığı söylenemez?**

- A) Hastane  
B) Saray  
C) Medrese  
D) Cami
6. Osmanlı Devleti'nde yeni topraklar fethedildiğinde araziye emin ve kâtipler gönderilirdi. Emin ve kâtipler toprağı, elde edilen gelire ve toprağı işleyen nüfusuna göre kaydederlerdi. Ardından arazi, gelirleri açısından belirli dilimlere bölünürdü. Has, zeamet, tımar olarak adlandırılan bu araziler; vezir, beylerbeyi, sancakbeyi ve sipahilere dirlik olarak verilir.

**Metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Toprak kayıtlarını emin ve kâtipler tutarlar.  
B) Araziler has, zeamet ve tımar olarak ayrılır.  
C) Araziler devlet görevlerine dirlik olarak verilir.  
D) En önemli toprak parçası zeamettir.

**Üretim, Dağıtım ve Tüketim - 1**





7. İlk Çağ'da Anadolu ve Mezopotamya'da yaşayan uygarlıklar toprağı ekip biçerek değerlendirmiş ve bu sayede üretimi artırmıştır. Böylece ihtiyaç fazlası üretim ortaya çıkmıştır.

**İhtiyaç fazlası üretim yapılması aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisinin gelişmesine neden olmuştur?**

- A) Tarım B) Ticaret  
C) Hayvancılık D) Turizm

8. Cumhuriyetin kurulmasından bu yana ülke ekonomisinde tarım önemli bir yer edinmiş ve birçok kurum tarımı desteklemek için çalışmalar yapmıştır.

**Aşağıdakilerden hangisi tarımı destekleyen kuruluşlardan biri değildir?**

- A)  B)   
C)  D)   
Ziraat Bankası

9. Sivil toplum kuruluşları, devletin resmi kurumlarından bağımsız olarak çalışırlar. Gönüllülük esasıyla bir araya gelen insanlar; sosyal, kültürel, çevresel ve benzeri amaçlar kapsamında çalışmalar yaparlar. Yasal olarak devlet tarafından denetlenir ve kâr amacı gütmeyizler.

**Aşağıdakilerden hangisi sivil toplum kuruluşlarının amaçlarından biri değildir?**

- A) Gerçekleştirdikleri faaliyetlerden kazanç elde etmek  
B) Dergi, radyo, kitap, televizyon gibi araçlarla vatandaşları bilinçlendirmek  
C) Kamuoyu oluşturma yoluyla bireylerin taleplerinin dikkate alınmasını sağlamak  
D) Toplumsal sorunlar için çözüm üretmek

10. Tarih boyunca toprak, insanoğlu için hep önemli olmuştur. Toprak insanların yaşamaları için gerekli olan besinleri onlara sunarken üzerine inşa edilen yapılarla insanların barınmasını da sağlar. Bu topraklarda yetişen ürünler insanlara besin kaynağı olduğu gibi üretimi gerçekleştiren kişilerin de kazanç elde etmelerine katkıda bulunur.

**Verilen metinden hareketle toprak ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?**

- A) İnsanların hem beslendiği hem de barındığı yerdir.  
B) Birçok araç gereç yapımında hammadde kaynağıdır.  
C) İçerisinde pek çok değerli maden barındırır.  
D) Verimli topraklarda tarımsal ürün çeşitliliği fazladır.

11. Tımar sistemi, devlete ait arazinin, savaşlarda yararlılığı görülen, kale yapım ve tamirinde bulunan, devlete hizmet eden askerlere ve diğer hizmetlerde bulunan kişilere verilmesidir. Bu sistemde toprağın işlenerek vergilendirilmesi esas alınmıştır.

**Aşağıdakilerden hangisi tımar sisteminin amaçlarından biri değildir?**

- A) Üretimde sürekliliği sağlamak  
B) Toprağın boş kalmasını önlemek  
C) Hazineye yük olmadan asker yetiştirmek  
D) Devletin yönetim anlayışını değiştirmek

12. Türk Kızılay'ın yaptığı çalışmalardan bazıları şunlardır:
- Ülke içinde ve dışında afet bölgelerinde doğal ve insan kaynaklı afetlere müdahale eder.
  - Bölge Kan Merkezleri, Kan Bağış Merkezleri ve mobil kan bağış araçları ile hijyenik koşullarda ülkemizin ihtiyacı olan kanı gönüllü ve sürekli bağışçılardan sağlar.
  - Göç ve Mülteci Hizmetleri kapsamında geçici koruma altındaki kişilere barınma, beslenme, psikososyal hizmetler sunar.
  - İhtiyaç sahiplerinin yanında olur.

**Buna göre Türk Kızılay'ın;**

- I. Afetlerde ve olağan dönemde ihtiyaç sahiplerine yönelik yardım sağlamak,  
II. Toplumda yardımlaşma duygusunu geliştirmek,  
III. Güvenli kan teminini gerçekleştirmek

**amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenebilir?**

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III